

POKROK PUBL. CO.

vydáva POKROK ZÁPADA a místní vydání v Crete, pro Saline okres, Nebraska; ve Schuyler a Clarkson, pro okres Colfax, Nebraska; ve Wilson, Kas, pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota, a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

PŘEDPLATNÉ: Pro Spojené Státy \$2.50 Pro Kanadu \$3.75

Zásilky peněz dějte se pomocí peněžních poukázek Express Money Order), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujte-li své přestěhování, dopište starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů členstva uveřejňujeme ochotně. Musí být slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo v dopise uveřejněno.



NOVOROČNÍ DAR ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLICE.

Nedávna zpráva z Paříže docházela sděluje světu, že spojení rozhodli se přikloniti a věnovati německou osadu Togoland v západní Africe československé republice. Přiknutí Togolandu československému státu jest skutečným překvapením, neboť tento dar československé republice znamená jen poskytnutí jí zámožné osady k účelům kolonisačním, obchodním a průmyslovým. On znamená také, že československé republice dostane se volného pro případ samostatného přístavu u některého moře, nejspíše u moře Jaderského.

Togo, čili Togoland jest německá osada v Západní Africe na Otroučím pobřeží Horní Guineje, hranicí na západ s anglickou državou Zlatonosného pobřeží (Gold Coast), od níž ji dělí částečně řeka Volta, na východě s francouzským Dahomejem, odděleným řekou Monu a na severu s francouzskou Západní Afrikou. Zabírá celkem plochu asi 54.183 čtverečních mil čili 87.200 čtverečních kilometrů. K osadě přiléhá pobřeží pouze 70 km. široké skládající se z úzkého pruhu žlutého písku, místy křovím a kokosovými palmami pokrytého, za nímž rozkládá se po celé délce laguna. Jeť tu silný příboj a stálý vítr od moře nutí pobřežní řeky k ukládání písku na samotném břehu, takže po břehu je nesnadno přístupné. Za lagunou šíří se hojně vzdělaná úrodná nížina, která ve vnitrozemí přechází v dvojí pásmo horské, pokryté savannami, postupující od severovýchodu k jižozápadu. Pohorí tato o průměrné výšce 1500 stop lze pokládati za okraj západosudanské plošiny, která je mírně zvládnuta, ale chudá vegetací, nehlédě k vysoké trávě. Nejdůležitější řeky Volta a Monu tekou po hranici, tak že pro osadu pobývá její význam. Pouze Monu splavná je na 150 km. do vnitrozemí. Podněbí je velmi nezdavné, neboť vlnký vzduch za vysoké teploty přivádí Evropana v ležárně a zemdlenosti, následkem čehož není možno zabývat se tu prací namáhavější. Průměrná teplota roční jest na pobřeží 92. stupně F., v pohorích 86 st. F., vodní srážky na pobřeží 29 palců, na sever 50 palců. Nad to stojaté vody pobřeží a špatná pitná voda v nížině způsobují malarii zvláště od května do července a v listopadu a prosinci. Za to vegetace rozpoutává zde všechny své síly; darí se tu kokosová a olejová palma, baboaby, chlebovníky, obrostlé hustými lihanami. Na červené půdě nížiny silně zalidněné pěstuje se kukuřice, tabák, čirok, cukrová třtina, kassava, yamy, méně bavlník a káva. Na savannách darí se zase chov skotu, koní a oslů. Obyvatelstvo skládá se ze sudanských černochů, kteří na jihu čtí fetiše, na severu pak šíří se mezi nimi rychle islam. Ale zmínění pohané jsou míromilovní a praeoviti, za to na severu jednotlivé kmeny stojí stále proti sobě ve zbraní. Počet jejich obdružuje se na 1.500.000, naproti tomu Evropanů bylo r. 1904-189, z nichž 179

Němců, kteří jsou zde hlavní správci faktorů a plantáží neb úředníky. Obchod zabývá se vývozem palmových jader, palmového oleje, kauduku a dobytka, kdežto v dovoze převládají látky bavlněné, sůl a lihoviny. Guvernér osady sídlí v Lome, vedle něhož jsou ve vnitrozemí stanice Misahoche a Krači, kam přeložena stanice z Bismarckburku. Hlavními obchodními přístavy jsou Porto Seguro a Anecho. Hlavní město Togo má asi 10.000 obyvatelů.

PRAHA KRÁLOVSKÁ A PRAHA REPUBLIKÁNSKÁ.

V Praze královské dlel jsem naposledy 5. června t. r., v Praze republikánské poprvé 18. listopadu. Pražané sami nejsou si v plném dosahu ani vědomi, jaký rozdíl v zevnějším vzhledu Prahy se v této poměrně krátké době vytvořil.

V červnu jevil se v lících chodců nevrle ulicemi se ubírajících zřetelné stopy nedostatečné výživy, ve výrazu očí ležela hostejnost, ba tu a tam i zákrat zounalství, jež zmocňuje se lidí na pokraji záhuby se octnuvších. Vyhulbé postavy s netajenou závistí a nenávistí vrhly lačné pohledy do restaurace, v níž seděli šťastnější smrtelníci, kteří byli ještě s to platiti za neuvěřitelně skromný oběd neuvěřitelně neskromnou cenou. Bylo to ovzduší, které těsnilo a naplňovalo melancholií, ovzduší, které nedalo průchodu sebemenšímu záchvěvu radosti. Lid dělal mi dojem massy valící se pouze dle zákona mechanické setrvačnosti ulicemi bez duše a bez dechu, jakoby v tupém očekávání, kdy rozdrtí je kolo Osudu, jako rozdrtilo již tisíce jiných: nemoceři a strádáním v důsledku všech válečných nedostatků.

Nemohl jsem uvěřiti, že to je ona veselá Praha královská prvňák let tohoto století, kdy prodávám jsem ve stovčaté matičce vitavské na studiích. Nevylíčitelná tesklivost mne ovládla, pocti, jakoby bylo ztraceno vše, pohřbené naděje, živí mrtevci! Tak dne 5. června.

A ejhle! Člověk miní, Wilson mne! Kdo přijede do Prahy dnes, nabude dojmů zcela jiných. Mrtevci oživil a hlásí se s nově vzpruženou energií k životu. V očích září se radost, odhodlanost, nová sebedůvěra. Slovanské trikolory zdobí šat občanský i čapky vojínů, automobily městem projíždějí jsou okrášleny vlajkami národními a ruční nezvyklý panuje nejen v hlavních částech města, ale i obzvláště v různých těch budovách, v nichž se umísťují česká ministerstva.

Spěšmova a mnohý palác, které po léta zůstávaly zavřenými, obrátnými legendou slávy zaslých dob, prociťli k novému životu. Jako ve věšm úlu rozvinuje se tu tvůrčí práce nejlepších předáků národa, který močným rozmachem své síly dobyl si samostatného místa na slunci, odhodlán řídit své další osudy sám.

Německé nápisy zmizely takměř všude. Nad obchody i ve výkladních skříních byly německé texty buď sejmuty, zalepeny nebo přetřeny.

Pomník maršálka Radeckého byl "obalen" plachtami, z nichž vyvěhují vlajka americká Staré státní znaky na některých historických budovách zastřeny prozatímné prapory barev národních. Dnes nezmočni se vás v Praze tesklivost, jako v červnu, dnes všude vidno, že pohřbené naděje slavnily vzkříšení a co za ztracené jsme měli, měrou plnou že dobyto zpět.

Praha republikánská zastínila Prahu královskou posledních let válečných a předstihne bohdá daleko svou zlatnou soutěží na světovém poli moderní kultury význam Prahy královské z dob nejlepšího rozkvětu ve středověku a v aeře před Bílou Horou!

Slibné začátky jsou učiněny: Pražská revoluce byla jen evolucí, která si nevyžádala žádných obětí na životech a státech. Pořádek nerušeně je zachovávaný i dále a všichni vůdci národa jsou pevně odhodláni vystupovati proti každému hnutí, které by mírný vývin vlasti ohrožovalo. Půdy pro bolševismus u nás nesmí býti! Jen ve svornosti leží naše budoucnost. S obdivem hledí na nás civilizovaný svět a tento dobrý dojem, který jsme neporušením pořádku vyvolali, musíme stát co stůj uchrániti. Souvisí s tím další šťastný vývoj našeho státu —

budeť důvěra světa k nám nejlepší základnou hospodářského vývoje! — Rudolf Jizerský.

HISTORIE ČTYŘICETI TISÍC.

Jest přirozeno, že v době, kdy české noviny nemohly psáti podrobně o zahraniční naší akci — létaly československými zeměmi fantastické zprávy, z nichž některé nalezly v československém lidu takovou půdu, že byly zbsněny. —

Něco podobného se přihodilo se zprávou, že na Chemin des Dames ve Francii padlo čtyřicet tisíc Čechoslováků.

Zpráva tato kolportovala se s houževnatostí neobyčejnou, z úst lidu přešla do úst českých poslanců, národ doma zrovna plakal při vyprávění tohoto případu a žehnal památce těch, kteří se obětovali.

Když starý systém rakouský byl povelan a slunce svobody zazářilo nad svobodnou vlastí — vydána byla tiskem epeje, vylučující hrdinství čtyřiceti tisíc na Chemin des Dames.

Báseň tato rozletěla se po československých zemích ve velkém nákladu. Citujeme některé části:

Na Chemin des Dames, hotovo k boji, padesát tisíc jich stojí. Na Chemin des Dames, kde granáty ve spoušti kopou a jam rozrytá země se boří, kde běsí bitvy nejurputněji šíří — hle tam vysoko prapor vlá červeno-bílý! To hoši jsou z Podřipska, od Šumavy, z pod Brd a Písecka, od Sázavy, to "Pražská chasa" i "Hradecké děti", bradatí hoši i holobrádci . . .

Ti všichni přišli sem za práva národů rovnost a svobodu, životy klást. Tak začíná veliký zpěv, oslavu zpěv na hrdinství Čechoslováků v bitvě na Chemin des Dames.

"Češi stojí jako žulové sloupy, jež snad se skácejí — však nestoupí." Bitva byla strašlivá. — "Druh za druhem hyne, sterými ranami ubít, už jen tisíc jich jest! O, Hospodine, což necháš je všechny zhubit! —"

V tom vzduchu slyš! Trubky břešnické zvuky, to došly francouzské pluky vystrádat legii —

"Za frontou čeká tam, francouzský maršál sám, s celým štábem a regimenty, přišel se poklonit hrdinům. A jak tu ten tisíce pochodem jde, zastavil prosí maršál zde. Sedí s koně a snímá s hlavy, před ním se stává, nízko se klání na obě strany, před jejich praporem. Kolem sbíhá, lem jeho líbá. Za Francii a za svobodu, dik činí českému národu, jasná mu siza oko roší, padlých bratří když vzpomíná, hejtmana v náruč svou pojímá, jak za všechny jednoho objímá a jménem vlasti a národu za pobratimství prosí."

Pak velí svému průvodu: Tomu tisíci vzejte čest, to tisíce nesurtněných jest!

V tom v dále — slyš! Hlahol tisíc zvonů, rachot děl, hlasy milionů sem dolehy v sluch a dorážejí stále blíže a více. To Paříž jim jása, hřimá pozdrav svůj vstříbe.

Národní nápis na Chemin des Dames: Poutníci, doneš pozdrav náš milené vlasti na březích Vltavinyých a zvěstuj tam bratřím, my že tu mrtví ležíme, čtyřicet tisíc, umřevše rádi v zápasu za svobodu světa, v naději jisté, že svět nedá zabynouti jim ni budoucím! —

Nedivíme se, že naše matky, ženy i děti při čtení básně plakaly, neb jak možno neronit slzy nad takovou tragedií, kdy v cizině umírá tolik dobrých synů vlasti! —

Plakalo se doma u jednoho při čtení této básně — budíž však jedinou řečeno, že historie čtyřiceti tisíc nikdy se — nestala.

A poněvadž se nestala — vyvracíme ji na tomto místě, poněvadž jsme přesvědčeni, že sláva československých legií — jak nás doma nazývají — udrží svůj dobrý zvuk i bez této historie. —

Českoslovenští vojáci se domnívají, jak naše myšlenka rostla v zajateckých táborech, kdy se ještě nevědělo, jak a kdy válka skončí.

Vojáci se pamatují na prosté, ale nadšené apoštoly dobrovolnického hnutí, ku př. na bratra Čapka, Havlena a j., kteří také první padli za to, co hlásali.

Byli to prostí lidé, kteří nikdy nevyhloubali se hrdinstvím, poněvadž konečně nikdo z nás necítil se "rozeným hrdinou".

Byli to prostí lidé, které zachvátila mocná vlna národního citění a touhy po svobodě, která také zapálila srdce všech poctivých a nezkažených Čechoslováků.

Hlas doby, hlas krve, hlas naší historie a hlas našich mučedníků z nás udělal vojáky československé.

My jsme neucítili nic více, nežli že jsme toho hlasu, který nás pronásledoval dnem i nocí — u posledně.

Je pravdou: každý z nás prodělával určitý vnitřní boj, jeden větší, druhý menší, poněvadž každý z nás musel předem riskovati nejen vlastní život, ale i štěstí svých rodin, které byly vydány v šance pomstychtivosti rakouských vládařů.

A mělo-li by se někdy mluvit o určité statečnosti, pak ona spočívala hlavně v tom, že vše, co jsme dělali, dělali jsme bez jakýchkoliv záruk ať pro sebe, neb pro svoje rodiny.

Z toho budou moei příští básníci těžit podněty pro svá básnická díla, neboť není jen hrdinstvím v massách umírat, čestnou zmínku zasluhují i ti, kteří byli ochotni pro své ideály zemřít, zejména v době, kdy zdálo se, že německý militarismus bude triumfovati. —

A jestliže historie na Chemin des Dames není pravdivou, pak to nikterak neubírá na slávě československých vojsk, poněvadž zde není rozhodující, zdali všechny německé neb rakouské koule trefily, ale to, že kdyby bývalo třeba — zemřelo by za svoji vlast a za svobodu nejen čtyřicet tisíc, ale sto tisíc, neb dvě stě tisíc, zkrátka tolik, kolik nás stálo pod československými prapory.

Konečně: kdyby sláva měla se měřit dle roků, pak byehom také obstáli. Ruská pole jsou poseta mnohými československými rovy, ve Francii ještě v předvečer vítězství padlo sta našich hochů a v Italii? Boli to zrovna fysieky, když vzpomene se si na ty nejlepší naše hochy, kteří jsou pohřbeni v porčí Piavy, kteří padli na Monte Val Bella, na Daso Alto a jinde.

Ze nás nepady statistice — nerozhoduje, jak jsme již napsali — poněvadž nás byla přece jen hrstka vzhledem k milionovým armádám světových velmocí — nemohli jsme tedy padat po desetitisících, ale přes to odvedli jsme krásný tribut ideálu svobody, poněvadž jsme krváceli dobrovolně a bez jakýchkoliv záruk.

Historie čtyřiceti tisíc není pravdivou, ale pravda je, že jsme nikdy neopustili svých míst, kam nás Spojenci postavili, že jsme nikdy nezradili prapor, který nám vládl nad hlavami, že jsme byli ochotni z čisté lásky pro vlast žít i umřít, dle toho, co se po nás žádalo.

A to je naší etí. To s námi půjde celým životem, o tom budou zpívat snad naše děti a to nás uspokojí i odmění za všechno.

A to by mohlo být napsáno na náhrobní kameny našich padlých druhů. — V Boji!

SOLIDARITA NÁRODŮ A SOLIDARITA V NÁRODĚ.

Světová válka, nejkrvavější v dějinách lidstva, naplnila svět hrůzou, vyzádala si miliony lidských obětí, zpusťovala celé kraje, šíříc všude zhoubu a rozvrat, a její ničivé účinky se pocíťují jako největší neštěstí, které mohlo stihnouti lidskou společnost.

Tato válka však svým šťastným výsledkem přinesla lidstvu také mnoho dobra i stala se východiskem nové éry v jeho mravním vývoji. Všeobecné vítězství velkých zásad práva, spravedlnosti, svobody a sebeurčení národů vyváží hrozné oběti války a posune vývoj lidské společnosti nesmírně ku předu na dráze pokroku, jejíž dřívější etapy jsou zejména osvobození jednotlivce z otroctví, vyzázení selského stavu z nevolnictví a také emancipace sociálně i politicky utlačených tříd.

Konečně dostává se svobody i nejvyšším jednotkám lidské společnosti, národům, jež přestávají býti pouhým prostředkem mocenského postavení státu a předmetem dynastických úroků, výbrž na

bývají práva sami rozhodovati o svých osudech.

Myšlenka sebeurčení národů stala se součástí mravního převěšení většiny lidstva již dávno před válkou, ale aby mohla býti provedena, bylo třeba odstraniti největší překážky, které se jí stavěly v cestu, totiž poraziti mocnosti, založené na bezpráví, násilí, a porobení národů, jako Německo, Rakousko-Uhersko a Turecko.

S tohoto hlediska byla světová válka dějinnou nutností. V tomto směru je zajímavou připomenouti, že když před 20 lety ruský car Mikuláš II. navrhl všeobecné odzbrojení, zahraniční národní výbor polský veřejně protestoval, uváděje, že především musila by se odstraniti bezpráví, spáchaná na potlačených národech. Bylo zřejmo, že znemožnění války za tehdejších poměrů by bylo značně neložením utvrzení a ustálení všech oněch bezpráví, jejichž oběti se stali slabí národové a jejich naděje na osvobození by se takto oddálily do neznáma.

Také náš národ v Rakousko-Uhersku, spojeném s Německem mohl očekávati brzké osvobození jen v případě porážky těchto mocností ve světovém konfliktu a proto v jeho předtuše snažili jsme se všemožně navazovati styky a zjednatí si sympatie zejména ve Francii a v Anglii.

Nyní však, kdy byla zlomena pouta národní poroby a kdy svobodní i rovnoprávní národové mají utvořiti solidární společenství dle projektu Wilsonova, je skutečně možno na základě solidarity národů vytvořiti mezinárodní právní řád, jenž vyloučí válku jako násilné uplatňování nároků v mezinárodních poměrech, podobně jako bylo vývojem práva odstraněno svémocné uplatňování nároků soukromých v každém organizovaném státě.

Jsmo šťastni, že jsme se dožili prvního červánku tohoto epochálního obratu ve světových dějinách, k němuž lidstvo dospívá teprve po tisíciletích, vyplněných občasným hromadným vzrůstem a ničeniím všech kulturních vymožeností. Válka byla při dnešním stupni civilizace, přezítkem barbarických dob a poslední světová, která přivádí k solidaritě národů, byla nutna právě proto, aby tento přezítke mohl býti odstraněn.

Leč základem solidarity národů je solidarita v národě, jaké se v minulých dnech dovolával velkých státník Clemenceau ve francouzském parlamentě, žádaje, aby se všichni cítili především Francouzi. —

Je-li tento apel na místě ve velké Francii, zemi svobody, jejíž vnitřní síla se skvěle osvědčila právě za války, po níž třetí republika vraei mateřské vlasti země, ztracené při pádu druhého císařství, je oně solidarity tím více třeba v našem národě, jenž po stáleté porobě zakládá svůj nový republikánský stát.

Že pro nutnost národní solidarity je u nás dosti porozumění, toho důkazem je senknutí všech sil národa za války, jednomyšlná volba presidenta republiky a složení první vlády, ve které jsou zastoupeny všechny politické strany a všechny vrstvy národa. Každému občanu však musí ležeti na srdci, by tato solidarita byla zachována a upevněna, aby vydržela i tehdy, až bude podrobena zkouškám, jež nadejdou, jakmile se různé názory a zájmy přímo strettou, zejména při volbách a při nové úpravě politických, hospodářských a sociálních poměrů v našem parlamentě.

Sjednocením občanských stran v českých zemích se sice poměry do jisté míry zjednodušily a společné utrpení i společný postup v jedné řadě setřely také mnohé rozpory osobní, které se u nás tak často přenášely na celé strany, ale mezi stranami, které dnes reprezentují různé vrstvy národa, zůstaly přirozeně značné zásadní rozdíly a bylo by bláhovostí domnívati se, že se náš veřejný život v novém státě rázem změní v politickou idylu. Strany budou samozřejmě nadále uplatňovati své programy politickým zápasem, ale jde jen o to, aby tento zápas zůstal v mezích ideových, aby se nezhrloval ve stranický fanatismus a v nekálé boje osobní, které způsobily u nás před válkou všeobecnou rozestvanost a otravovaly celý náš veřejný život.

Národní solidarita, která jediné nám umožní vybudovati zdravého a silného státu, vyzádaje především, aby všechny strany měly

nejen možnost, ale i vůli ke společné práci a aby uplatňovaly své snahy jen v soulahu se všeobecnými zájmy národního celku a státu. Jen takovou součinností možno také vybudovati stát politicky, hospodářsky a sociálně ke všem spravedlivý, jaký nám zaručuje jak osoba presidenta republiky, tak i nynější složení vlády a její projev v národním shromáždění. Naproti tomu podává odstrašující příklad Rusko, které uvrhlo do hrozného rozvratu snaha jediné strany bolševiků ovládnouti diktaturou a terrorem nejen strany občanské, ale i ostatní strany socialistické.

Národní solidarita byla skvěle osvědčena zejména v naší československé armádě jak v Rusku, tak ve Francii a Italii. Přes sto tisíc dobrovolníků ze všech politických stran chopilo se zbraně, aby v bratrské shodě s nasazením života podepřeli úsilí našich politických vůdců o dobytí národní svobody. Všichni cítili se především Čechy a Slováky. Na sto tisíc těchto mužů vrátí se do vlasti a snad za nedlouho vstoupí do občanského života i proniknou do všech koutů československých zemí a do všech vrstev národa. Přinesou-li do nich vědomí a pevnou vůli této národní solidarity, zpečetěné krví společně prolitou u Zhorova, v sibiřských pláních, na italské frontě i v Champani a budou-li jí uplatňovati především u sebe samých, i ve svém nejbližším okolí, prodehnou jí celý národ a vykonají pro nás další šťastný vývoj dílo neměnící ceny, než vykonali v řadách vítězné národní armády.

Národní solidarita byla skvěle osvědčena zejména v naší československé armádě jak v Rusku, tak ve Francii a Italii. Přes sto tisíc dobrovolníků ze všech politických stran chopilo se zbraně, aby v bratrské shodě s nasazením života podepřeli úsilí našich politických vůdců o dobytí národní svobody. Všichni cítili se především Čechy a Slováky. Na sto tisíc těchto mužů vrátí se do vlasti a snad za nedlouho vstoupí do občanského života i proniknou do všech koutů československých zemí a do všech vrstev národa. Přinesou-li do nich vědomí a pevnou vůli této národní solidarity, zpečetěné krví společně prolitou u Zhorova, v sibiřských pláních, na italské frontě i v Champani a budou-li jí uplatňovati především u sebe samých, i ve svém nejbližším okolí, prodehnou jí celý národ a vykonají pro nás další šťastný vývoj dílo neměnící ceny, než vykonali v řadách vítězné národní armády.

NOVÉ PALIVO PRO AUTOMOBILY.

Mnoho se již napsalo o novém palivu pro automobily, tak že se tím lidé uvádějí ve zmatek. Před několika měsíci vystupoval v New Yorku jistý sejdír, který tvrdil, že vyrobí gasolin z vody přimísením jen několika "lačných látek". Když byl pro podvod postaven před soud, dokázal, že skutečně jakousi látkou hořlavou zhotoviti dovele, ale z látek takových, že by stála aspoň pět dolarů za gallon. Největší pozornost věnuje se v kruzích odborných nyní palivu, které ve vládních službách vyrobil Edwin C. Weisberg, kapitán inženýrů. New-yorské odborné časopisy je popisují a líčí zkoušky, které se konaly ve státní úřadovně pro vojenský výzkum. Chemické složení a způsob výroby se sice neuvádějí, ale praví se, že se látka ta vyrábí destilací z kerosinu a že dá vláda podrobnosti výroby co nejdříve veřejnosti. Z kerosinu vyrábí se také gasolin, ale ne destilací, nýbrž způsobem praecenzím. Nová hořlavina má před gasolinem mnohé přednosti, nepůsobí rezavění kovů, snadno se zapaluje, nezanechává žádné usazeniny, vydrží větší síly a vyzádaje ku spálení méně vzduchu. Vyrobní gena jest nižší nežli u gasolinu a je tu i ta výhoda, že možno jakost regulovati dle potřeb různých strojů a rozmanitého průmyslu. Vynálezce, kapitán Weisberg, pracoval na látku té sedm roků pod velením majora O. B. Zimmermana, který jest v odpovědi tom také znamenitým odborníkem. Bude-li nové palivo přijato automobilisty ve všeobecné užívání, petrolejový trust tím nijaké škody neutrpí. Cena petroleje žstane stejná, ať se z něho vyrábí "palivo Svobody" anebo gasolin.

NOVÉ PALIVO PRO AUTOMOBILY.

Mnoho se již napsalo o novém palivu pro automobily, tak že se tím lidé uvádějí ve zmatek. Před několika měsíci vystupoval v New Yorku jistý sejdír, který tvrdil, že vyrobí gasolin z vody přimísením jen několika "lačných látek". Když byl pro podvod postaven před soud, dokázal, že skutečně jakousi látkou hořlavou zhotoviti dovele, ale z látek takových, že by stála aspoň pět dolarů za gallon. Největší pozornost věnuje se v kruzích odborných nyní palivu, které ve vládních službách vyrobil Edwin C. Weisberg, kapitán inženýrů. New-yorské odborné časopisy je popisují a líčí zkoušky, které se konaly ve státní úřadovně pro vojenský výzkum. Chemické složení a způsob výroby se sice neuvádějí, ale praví se, že se látka ta vyrábí destilací z kerosinu a že dá vláda podrobnosti výroby co nejdříve veřejnosti. Z kerosinu vyrábí se také gasolin, ale ne destilací, nýbrž způsobem praecenzím. Nová hořlavina má před gasolinem mnohé přednosti, nepůsobí rezavění kovů, snadno se zapaluje, nezanechává žádné usazeniny, vydrží větší síly a vyzádaje ku spálení méně vzduchu. Vyrobní gena jest nižší nežli u gasolinu a je tu i ta výhoda, že možno jakost regulovati dle potřeb různých strojů a rozmanitého průmyslu. Vynálezce, kapitán Weisberg, pracoval na látku té sedm roků pod velením majora O. B. Zimmermana, který jest v odpovědi tom také znamenitým odborníkem. Bude-li nové palivo přijato automobilisty ve všeobecné užívání, petrolejový trust tím nijaké škody neutrpí. Cena petroleje žstane stejná, ať se z něho vyrábí "palivo Svobody" anebo gasolin.

Cernohorci proti srbskému vojsku

Washington, D. C., 17. ledna. — Zabráni Černé Hory srbským vojskem mělo v důsledku revolty Černohorů, dle úředního oznámení, vydaného černoohorským vyslancetvím. Povstalcům v počtu 20.000 podařilo se zaujmouti několik měst, z nichž srbská vojska byla vytlačena.

Industriální Dělníci byli usvědčeni

Sacramento, Cal., 17. ledna. — Všech čtyřicet šest členů industriálních Dělníků Světa, obviněných ze spiknutí k poškození válečné práce, bylo usvědčeno před spolkovým distriktním soudem zdejší. Trestry stanoveny budou dnes sudím Frank H. Rudkinem ze Spokane. Usvědčení mohou býti odsouzeni od dvou do dvaceti roků do vězení.

Industriální Dělníci byli usvědčeni

Sacramento, Cal., 17. ledna. — Všech čtyřicet šest členů industriálních Dělníků Světa, obviněných ze spiknutí k poškození válečné práce, bylo usvědčeno před spolkovým distriktním soudem zdejší. Trestry stanoveny budou dnes sudím Frank H. Rudkinem ze Spokane. Usvědčení mohou býti odsouzeni od dvou do dvaceti roků do vězení.

Industriální Dělníci byli usvědčeni

Sacramento, Cal., 17. ledna. — Všech čtyřicet šest členů industriálních Dělníků Světa, obviněných ze spiknutí k poškození válečné práce, bylo usvědčeno před spolkovým distriktním soudem zdejší. Trestry stanoveny budou dnes sudím Frank H. Rudkinem ze Spokane. Usvědčení mohou býti odsouzeni od dvou do dvaceti roků do vězení.

Industriální Dělníci byli usvědčeni

Sacramento, Cal., 17. ledna. — Všech čtyřicet šest členů industriálních Dělníků Světa, obviněných ze spiknutí k poškození válečné práce, bylo usvědčeno před spolkovým distriktním soudem zdejší. Trestry stanoveny budou dnes sudím Frank H. Rudkinem ze Spokane. Usvědčení mohou býti odsouzeni od dvou do dvaceti roků do vězení.

Industriální Dělníci byli usvědčeni

Sacramento, Cal., 17. ledna. — Všech čtyřicet šest členů industriálních Dělníků Světa, obviněných ze spiknutí k poškození válečné práce, bylo usvědčeno před spolkovým distriktním soudem zdejší. Trestry stanoveny budou dnes sudím Frank H. Rudkinem ze Spokane. Usvědčení mohou býti odsouzeni od dvou do dvaceti roků do vězení.

Industriální Dělníci byli usvědčeni

Sacramento, Cal., 17. ledna. — Všech čtyřicet šest členů industriálních Dělníků Světa, obviněných ze spiknutí k poškození válečné práce, bylo usvědčeno před spolkovým distriktním soudem zdejší. Trestry stanoveny budou dnes sudím Frank H. Rudkinem ze Spokane. Usvědčení mohou býti odsouzeni od dvou do dvaceti roků do vězení.

